

מה לעשות כן

יא ישיבה מתוחה על הכורסה כש בעיניה נקחת הדמעות: אשה נעימת פנים ונאת גיזרה בשנות השלושים שסגנון דיבורה העדין על השכלה גבוהה. תחילה היה סיפורו עצור ומאופק, אולם מיד נסחפה בשטף דיבורה וגוללה את הפרשה שהניעה אותה לבוא ולבקש בעצת הי פסיכולוג.

זהו 13 שנה היא נשואה לאיש-עסקים המבוגר ממנה בשש שנים. היו אלה נישר אים על רקע של אהבה ומשיכה הודית. הם הכירו זה את זה במסיבה אצל מכרים משותפים, יצאו לבלות יחד מספר חדשים, גילו שיש להם טעם משותף ועניין זהה בשטחים שונים של החיים ונישאו. לכל הדיעות היה זה זיווג מוצלח. יחד, במאמץ צים משותפים, כששנים הראשונות של חיי הנישואין עברה גם היא קשה, הגיעו למצב של רווחה כלכלית, רכשו בית קטן בסביבת תל-אביב, מכונת, גידלו שושנה יל-דים שהיו גאות המשפחה.

בחיג יידיהם דובר בהם כזוג מושלם, החי חיי אושר. זו היתה גם דעתה של ה אשה על נישואיה. אמנם מדי פעם, ביהוד בשנים האחרונות היו פורצות מריבות קלות בינה לבין בעלה, אולם היא יחסה את מקורן לשיגרת חיי הנישואין. גם מבחינת היחסים המיניים לא היו לאשה טענות אל בעלה, ועד כמה שהיא יכלה לסכם ברגע זה, היה אף הוא מרוצה.

הבעל מעולם לא גילה לעיניה סימני התענינות בנושם אחרות, אמנם חברת ידידים היה נוהג להתלוצץ, לרקוד ואף לפלרטט עם נשים אחרות, אולם היא לא ייחסה לזה כל משמעות.

והנה, סיפרה היא בהתרגשות גוברת, גילתה לפתע את "האשה האחרת". תחילה לא נתנה דעתה על כך. אחת השכנות סיפרה לה בחנות המכולת, לא בלי שמץ של שמחה לאיד, כי ראתה את בעלה בבית קפה בחברת אשה אחרת. היא שכחה את הסיפור עוד באותו הרגע. אולם כעבור זמן קצר, כשישבה באחד הבקרים בקפה תל-אביבי, הבחינה בבעלה שדהר במכוניתו כשלידו יושבת אשה בלתי מוכרת. בבית הבעליה מי היתה אותה אשה, הריגשה כיצד הבעל נבון ומנסה להסתיר משהו. אז החלה לצרף אחת לאחת. נזכרה כיצד החלו להתמעט שעות הפנאי שהבעל בילה בבית, כיצד השתנה יחסו אליה,

זו. למעשה קיימים שלושה מחנות, שכל אחד מהם מחזיק בדיעה אחרת. הנה למשל מה ענו אלה הנמנות על מחנה-המחמירים, הרואות בעין רעה אי-נאמנות של הבעל, על השאלה: האם יש להעלים עין מבגידה מקרית של הבעל?

● **תמר ישר** (רפפורט), אשת האד-ריכל יצחק ישר: "מבחינה תיאורטית הי נוהג הוא אומנם להעלים עין, כי זה יכול לקרות לגבר כמו שזה יכול לקרות לאשה. אבל אין ספק שאני לא הייתי עוברת על זה בשתיקה לו הייתי נתקלת במקרה כזה".

● **צילה מנוסי**, גרפיקאית, אשתו של הפזמונאי ירדי מנוסי: "הבגידה אולי תהיה מקרית, אבל הגט יהיה מתוכנן מאוד".

● **לאה פנטשר**, מנהלת מכון לטי פוח החן והנימוסים: "חס וחלילה, בשום אופן אסור לשתוק! שום אשה המכבדת את עצמה לא תשלים עם בגידת הבעל, אפילו אם זה קורה לו פעם אחת בחיים, בבית הבראה למשל. מובן שלא הייתי מייצעת לה להשיב לו כגמולו באותה הדרך. לפחות עליה, אם לא עליו, מוטל התפקיד של שמירת סוהר המשפחה. עליה לשוחח עמו, להבהיר את המצב ולעמוד על המשמר. עליה לדעת שאסור להשאיר את החתול עם החלב והיא צריכה לטפח את יופיה וחיונה ולהגיע לשלימות, בדיוק כמו שאני מלמדת בשעורים שלי".

● **אסתר ראובן**, אשת הצייר ראובן ראובן: "אני לא מסכימה עם שום בגידה, למרות שזה נראה כל כך אולד פיישנד".

מול בעלות השקפה החלטית זו, ישנן גם כאלה שאינן מתיחסות בדיעה קדומה למקרה של בגידת הבעל. השיבו הן:

● **טרזקה טורז'לוי**, סופרת, אשת הסופר מאיר לוי: "בתקופה זו של הכללות עומד בפני הפיתוי להשיב בכך על השאלה אם יש להעלים עין מבגידה מקרית של בעל. אך אם מבקשים ממני תשובה רצינית אני יכולה רק לומר שכל מקרה בחייהם ובאהב-תם של בני-אדם הוא מקרה מיוחד, וכל אשה חייבת להחליט בעצמה במקרה זה בהתאם לאופיה, השקפותיה והיחסים המיו-חדים הקיימים בנשואיה".

● **שושנה ירון**, אופנאית, אשת ה-שחקן יוסף ירון: "זה מקרה אינדיבידואלי. אי אפשר לקבוע הלכה כללית. כל אשה צריכה לעשות לעצמה את חשבון הנפש שלה".

*** כמו לאכול במסעדה

אלום המחנה הגדול ביותר, כך הסתבר ממשאל הבוקר, הוא דחקא זה של הנשים הסבורות שיש להעלים עין מבגידה מקרית של הבעל. תשובות אופיי-ניות:

● **לאה לאזנר**, אשת ראש עיריית ראשון-לציון נועם לאזנר: "בימינו הכל יכול לקרות מצד הבעל או מצד האשה. אבל לשלום שלום הבית והילדים חייב כל אחד מבני-הזוג להעלים עין. אני יכולה ל-הצביע על מקרים רבים בהם האשה לא העלימה עין. התוצאות היו איומות. הילדים נהרסו וזה היה הדבר שהכי ויעזע אותי במקרים אלה".

● **ציונה זיסמן**, אשת סגן ראש עיר-ריית רמת-גן, שלום זיסמן: "הכי בריא הוא שהאשה תעשה את עצמה לא רואה, לא מרגישה, לא שומעת. וזה פשוט כדי לא לקלקל את חיי המשפחה. אנו הנשים יודעות שיש לבעלים שלנו נטיות כאלה, אנו רק מקחת שהם יעלימו עין גם במקרה הפוך".

● **עדה מוכנס**, מנהלת תערוכות תח-ביב: "מקרים כאלה קורים כל יום ואני סבורה שעל האשה להעלים עין. זה לא יוסיף משהו אם היא תדוש בענין. בעלי יושב ברגע זה לידי והוא לוחש לי: תגידו שלא התנסית עוד בזה ולכן קשה לך לענות. זה מה שהוא אומר. אני יודעת?".

● **אלן בן-אמוץ**, אשתו של דן בן-אמוץ: "כן!".

● **לולו מטלון**, אשת קונסול הרפוב-ליקה הדומינגנית אלברט מטלון: "התשובה כן, היא כל כך במנטאליות שלי. עד שאין לי מה להוסיף יותר. זו התשובה הטבעית מפני שזה ענין מקרי בהחלט. זה כמו לאכול פעם אחת במסעדה, במקום כל יום אצלי בבית".

● **אביבה רווח**, אשת הזמר הילל

גו

(«אילקה») רחה, זמרת ובעלת מועדון: "בהחלט! בהחלט! וזה כבר אומר הכל".

● **דיטה רוז'אנסקי** אשתו של קוני סול הכבוד של אורגואי בישראל, נשיא לשכת רואי-החשבון ויושב-ראש האגודה הישראלית למען האו"ם: "אני מרשה לעצמי במקרה זה לצטט את דיוראלי שאמר: אני מכבד את מוסד הנישואין. תמיד טענתי שכל הנשים צריכות להנשא — אבל לא כל הגברים! זוהי עובדה טראגית: האנושות צועדת קדימה אבל הגברים טרם השתחררו מהעבר הפוליגאמי. אם האשה תבין זאת יקל לה לסלוח לבעל שבגד".

● **מירה אברך**, עתונאית: "בזחלט על האשה להעלים עין אם הבעל חשוב לה. מה חשיבות למקרה אחד לעומת ערכים נצחיים? קל לי לדבר עכשיו — אני גרושה".

● **פרדריקה סגל**, ארכיטקטית: "במ-קום תשובה יש לי משל. בא יהודי מיואש לרבי ובוכה בפניו כי אירע לו אסון; נתח

תמר ישר

צילה מנוסי

אביבה רווח

לו ה-
כעבור
עד מא-
בשישים
ודי לה-
אסילו-
זה יכ-
את דמ-
ממש ב-
ה-
ה-
פרטים